

Pomoći Europske unije županijama, gradovima i općinama od 2011.-2014.¹

KATARINA OTT, MIHAELA BRONIĆ I BRANKO STANIĆ

Cilj je ovog rada ponuditi osnovne informacije o pomoćima koje su županije, gradovi i općine primili kao nositelji ili partneri provedbe programa i projekata (su)financiranih iz proračuna EU-a od 2011.-14. Nudi se u baza u Excel formatu koju čitatelji mogu preuzeti na svoje računalo i sami detaljnije analizirati. Premda se korištenje pomoći EU-a povećava, i dalje je riječ o relativno skromnim iznosima i zapanjujućem podatku da ih čak 85% općina i više od polovice gradova nisu uopće koristili. Ima, naravno, i odličnih primjera, no vrlo je mali postotak lokalnih jedinica (županija, gradova i općina) bio voljan i kadar koristiti pomoći EU-a. Stoga je, ukoliko se u skorom roku ne namjerava teritorijalno i fiskalno reorganizirati državu, neophodno barem jačati kapacitete lokalnih jedinica i angažman središnje države za bolje korištenje europskih sredstava i osigurati osnovne računovodstvene preduvjete za pravovremeno i kvalitetno praćenje podataka o njihovom korištenju.

UVOD

U vrijeme ozbiljnih proračunskih neravnoteža i oskudnih sredstava unutar zemlje, velika su očekivanja od korištenja sredstava iz europskih fondova i na državnoj i na razinama lokalnih jedinica. Budući da se u javnosti često pojavljuju kontradiktorna mišljenja o razini iskorištenih europskih sredstava, ovim se radom pokušava pokazati koliko su tih sredstava privukle lokalne jedinice i omogućiti čitateljima da se i sami s tim podacima što lakše upoznaju. Rad se temelji na bazi podataka o proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dostupnoj na mrežnim stranicama Ministarstva financija. Zahvaljujući toj bazi u radu se sistematiziraju podatci o pomoćima EU-a za razdoblje od 2011.-14.

Naknadne provjere izglasanih proračuna, polugodišnjih i godišnjih izvješća o izvršenju proračuna lokalnih jedinica i kontakti s nadležnima za financije i proračun u nekim lokalnim jedinicama, pokazali su da za neke lokalne jedinice postoje određena odstupanja od podataka navedenih u korištenoj bazi

¹ Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom (IP-2014-09-3008). Institut za javne financije zahvaljuje Open Society Foundations koja u sklopu programa *Think Tank Young Professional Development* financira rad Branka Stanića u Institutu.

neke lokalne jedinice postoje određena odstupanja od podataka navedenih u korištenoj bazi Ministarstva financija. Zbog toga se ovdje ne objavljuju neke od učinjenih detaljnijih analiza, već samo osnovni podatci koji će čitateljima omogućiti da se s njima upoznaju, a voditeljima najavljene reforme teritorijalnog i fiskalnog ustroja, uz neke već prethodno objavljene analize² omogućiti dodatne podatke i argumente za donošenje što boljih odluka.

Kao što je u daljnjem tekstu prikazano, lokalne jedinice iz godine u godinu privlače sve više europskih pomoći (od 17 mil. kuna 2011. do 134 mil. kuna 2014.), no ipak je riječ o još uvijek relativno skromnim iznosima. Od ukupno iskorištenih 309 mil. kuna u tom razdoblju, gradovi su privukli više od polovice, županije manje od trećine, a općine manje od petine ukupnih sredstava.

U promatranom je razdoblju najviše sredstava privukla Splitsko-dalmatinska županija (29 mil. kuna), no po stanovniku je to tek 64 kune, dok u drugoj po redu Virovitičko-podravskoj s 19 mil. kuna to po stanovniku iznosi 228 kuna. Među gradovima vodi Senj s 18 mil. kuna, što je čak 2.563 kune po stanovniku. Slijede Osijek, Križevci, Zagreb i Koprivnica svaki s oko 10 do 11 mil. kuna, ali sa znatno manjim iznosima po stanovniku (Zagreb primjerice samo 13 kuna po stanovniku!). S preko tisuću kuna po stanovniku se osim Senja ističu i gradovi Skradin i Vrlika. Među općinama se po ukupno privučenim sredstvima ističu Darda sa 6 mil. kuna, te Erdut i Magadenovac (obje s oko 3 mil. kuna), ali po stanovniku vode općine Podravska Moslavina, Lišane Ostrovičke, Magadenovac, Tinjan, Veliki Bukovec, Mali Bukovec i Marijanci (sve s preko tisuću kuna po stanovniku).

Ako se promatra prosječni udio pomoći EU-a u ukupnim pomoćima koje je lokalna jedinica primila u promatranom razdoblju, ističu se gradovi Senj sa 46%, Donji Miholjac i Jastrebarsko (oba iznad 30%); općine Magadenovac sa 40%, te Goričan, Svetvinčenat, Podravska Moslavina i Primošten (sve iznad 30%). No, kod županija je prosječan udio europskih pomoći u ukupnim pomoćima neznatan – vodi Virovitičko-podravska sa samo 7%, a slijede Splitsko-dalmatinska i Istarska sa samo 5%.

Promatrano po prosječnom udjelu pomoći EU-a u ukupnim prihodima poslovanja lokalne jedinice, u promatranom se razdoblju ističu općine Podravska Moslavina s 19%, te Lišane Ostrovičke, Marijanci, Mali Bukovec i Veliki Bukovec (sve s preko 10%), a od gradova Senj s 13% i Kutjevo s 10%. Od županija je najviše ostvarila Virovitičko-podravska – tek 4%.

No, zapravo se među rezultatima ove analize najviše ističe činjenica da ni lipe pomoći EU-a nije koristilo čak 85% općina i više od polovice gradova. Premda samo dvije županije nisu koristile te pomoći, iskorišteni iznosi – bez obzira kako ih mjerili – uistinu su premali. U tekstu koji slijedi ukratko se prikazuju svrha i vrste pomoći EU-a, te se brojačano i grafički prikazuju osnovni podatci.

SVRHA I VRSTE POMOĆI EU-A

Pomoći EU-a (**EU fondovi**) namijenjene su za (su)financiranje konkretnih projekata i programa kojima se ostvaruju određene europske politike. Pomoći EU-a mogu biti *direktne* kada ih lokalne jedinice (županije, gradovi i općine) primaju direktno od Europske komisije ili drugih zemalja članica (prekogrančni programi), ili *indirektne* kada ih primaju preko proračunskih korisnika (državnog, županijskih, gradskih ili općinskih proračuna) koji im prenose sredstva iz europskih fondova. Za financiranje rashoda poslovanja (redovnih aktivnosti u obračunskom razdoblju) dobivaju se *tekuće*, a za financiranje dugotrajne nefinancijske imovine *kapitalne* pomoći EU-a.

² Primjerice o ostvarenju proračuna lokalnih jedinica, zaduženosti lokalnih jedinica, proračunskoj transparentnosti lokalnih jedinica, fiskalnom položaju županija, itd.

Primjeri direktnih i indirektnih, tekućih i kapitalnih pomoći EU-a

Direktne tekuće pomoći EU-a ostvaruje, primjerice, šest istarskih gradova za tekući projekt **LIFE SEC ADAPT** za poboljšanje energetske učinkovitosti, održivog razvoja i zaštite okoliša. Ti su se gradovi – zajedno s ostalim partnerskim organizacijama iz Hrvatske, Italije, Španjolske i Grčke – direktno prijavili na natječaj Life Climate Action programa **Life 2014-2020**.

Primjerice, indirektnu tekuću pomoć EU-a prima grad Pazin za tekući projekt **Razvoj stručnog studija održivog agroturizma kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir**, čiji je nositelj Veleučilište u Rijeci, a partneri su Grad Pazin i LAG "Središnja Istra". Projekt financira **Europski socijalni fond**, a za provedbu je odgovorno Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Indirektnu kapitalnu pomoć EU-a prima i Grad Zagreb za kapitalni projekt **Modernizacija Zoološkog vrta** u sklopu Operativnog programa "Regionalna konkurentnost" kojim upravlja Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU-a. Neke od zanimljivih projekata lokalnih jedinica financiranih iz Operativnog programa "Regionalna konkurentnost" može se naći na sljedećem [linku](#).

GDJE SE MOGU PRONAĆI PODATCI O POMOĆIMA EU-A?

Podatci o pomoćima EU-a županijama, općinama i gradovima mogu se pronaći u:

- izglasanim proračunima, te polugodišnjim i godišnjim izvješćima o izvršenju proračuna lokalnih jedinica³;
- **arhivi proračuna svih lokalnih jedinica** na mrežnoj stranici Ministarstva financija⁴;
- izvještajima o prihodima i rashodima, primitcima i izdancima (PR-RAS)⁵ koji su sastavni dio godišnjih financijskih izvještaja što ih lokalne jedinice moraju slati FINI, a od 2015. dužne su ih u roku od osam dana od predaje FINI objaviti i na svojim mrežnim stranicama. Ta obveza je propisana **Zakonom o proračunu** (čl. 12.). U skladu s **Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu**, županije, gradovi i općine moraju godišnje financijske izvještaje za prethodnu godinu predati FINI do 15. veljače, što znači da bi ih na službenim mrežnim stranicama morali objaviti do 23. veljače (primjerice, za 2015. do 23. veljače 2016.).

³ Podatci se u izglasanim proračunima nalaze pod dvije stavke: 1. Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU-a (ekonomska klasifikacija – podskupina 632), pri čemu je važno naglasiti da su u tu podskupinu uključene i pomoći od drugih međunarodnih institucija, a ne samo od EU-a, te 2. Pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava EU-a (ekonomska klasifikacija – podskupina 638). Podatci u godišnjim i polugodišnjim izvješćima nalaze se pod stavkama: 6323 (tekuće pomoći od institucija i tijela EU-a), 6324 (kapitalne pomoći od institucija i tijela EU-a), 6381 (tekuće pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava EU-a) i 6382 (kapitalne pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava EU-a).

⁴ Do 2015. *direktne pomoći EU-a* knjižile su se na kontu 6323 (tekuće pomoći od institucija i tijela EU-a) ili 6324 (kapitalne pomoći od institucija i tijela EU-a), a *indirektne pomoći EU-a* na kontu 6333 (tekuće pomoći EU-a preko proračunskih korisnika temeljem prijenosa sredstava) ili 6334 (kapitalne pomoći od proračunskih korisnika temeljem prijenosa sredstva EU). Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu promijenio se 2014. (NN 124/14.) i od 2015. se za *indirektne pomoći EU-a* umjesto konta 6333 i 6334 koriste konta 6381 (tekuće pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava EU-a) i 6382 (kapitalne pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa sredstava EU-a).

⁵ U **PR-RAS-u** se informacije o pomoćima EU-a nalaze pod istim stavkama kao u godišnjim i polugodišnjim izvješćima.

Fond za sufinanciranje provedbe projekata EU-a na regionalnoj i lokalnoj razini

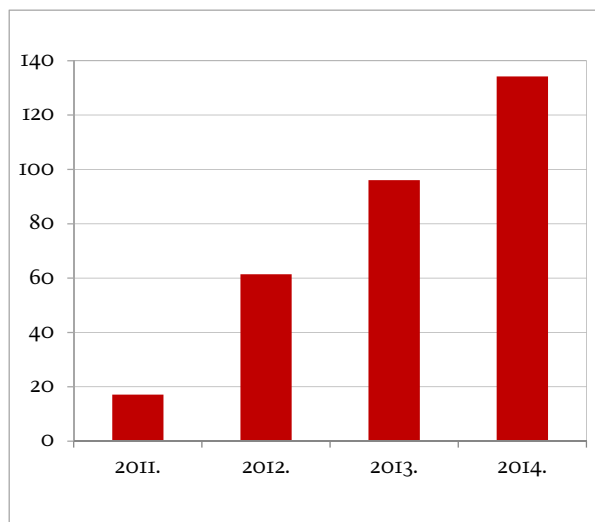
Lokalne jedinice često ne uspijevaju ostvariti pomoći EU-a zbog nedostatka financijskih sredstava neophodnih za sufinanciranje vlastitih troškova na tim projektima. Stoga je od 2015. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU-a počelo dodjeljivati izravnu pomoć korisnicima na lokalnoj razini za sufinanciranje vlastitih troškova vezanih uz provedbu određenih projekata iz Fonda za sufinanciranje provedbe projekata EU-a na regionalnoj i lokalnoj razini. Pomoć se dodjeljuje godišnje na osnovi indeksa razvijenosti lokalne jedinice prema mjestu ulaganja za koja se dodjeljuju sredstva, te se veća pomoć daje manje razvijenim jedinicama.⁶

KORIŠTENJE POMOĆI EU-A

U razdoblju od 2011.-14., pomoći EU-a primilo je 90% županija, 47% gradova i 15% općina – ukupno 309 milijuna kuna. Grafikon 1 pokazuje da se od 2011.-14. iznos pomoći EU-a lokalnim jedinicama na godišnjoj razini gotovo osam puta povećao (sa 17 na 134 mil. kuna).

Grafikon 1.

Ukupne pomoći EU-a* lokalnim jedinicama, 2011.-14. (u mil. kn)

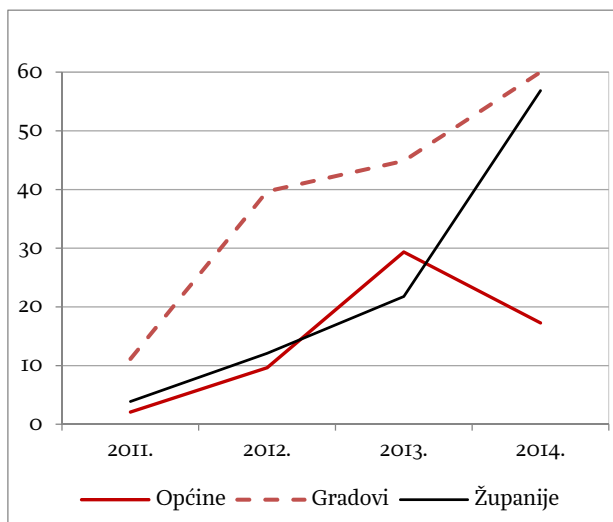

*Direktne, indirektne, tekuće i kapitalne pomoći.

Izvor: Ministarstvo financija, 2016

Grafikon 2.

Pomoći EU-a* županijama, gradovima i općinama, 2011.-14. (u mil. kn)

*Direktne, indirektne, tekuće i kapitalne pomoći.

Izvor: Ministarstvo financija, 2016

U navedenom razdoblju najviše su EU pomoći (grafikon 2) primili gradovi (155,8 mil. kn), zatim županije (94,7 mil. kn), pa općine (58,4 mil. kn):

- 60 od 128 gradova; najviše Senj (18,4 mil. kn), zatim Križevci i Osijek (po 11,1 mil. kn) (Tablica D2);
- 18 od 20 županija; najviše Splitsko-dalmatinska (29,1 mil. kn), Virovitičko-podravska (19,3 mil. kn), te Istarska 17,2 mil. kn (Tablica D1);
- 66 od 428 općina; najviše Darda (6 mil. kn), zatim Erdut i Magadenovac (po 3,1 mil. kn) (Tablica D3).

Podaci su zabrinjavajući. Više od polovice gradova nije koristilo te pomoći, a samo deset gradova je iskoristilo čak više od 60% ukupno iskorištenog iznosa. Slično je i s općinama – samo ih je 15% koristilo pomoći, a prvih deset općina je iskoristilo gotovo polovicu ukupnog iznosa. Premda su sve osim dvije

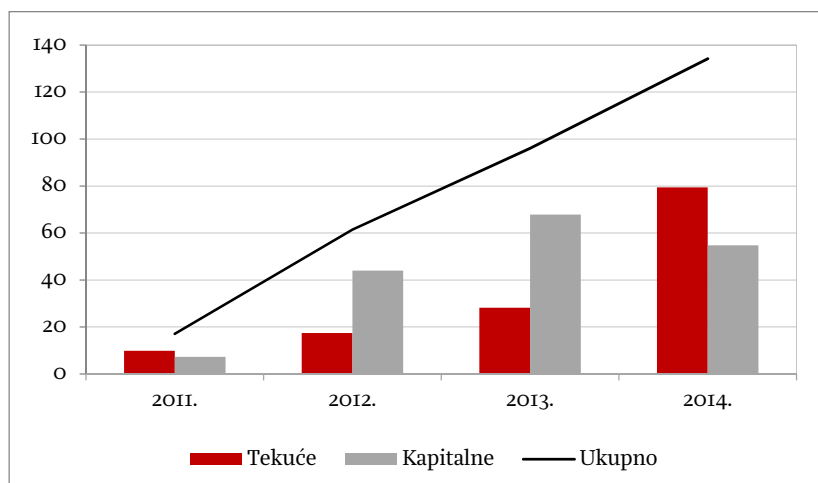
⁶ Fond se financira iz 1,5% prihoda od poreza na dohodak prikupljenih u općinama i gradovima (osim onih u potpomognutim područjima), a neiskorištena sredstva prenose se u iduću godinu. O dodjeli sredstava za 2016. detaljnije na <https://razvoj.gov.hr/pristup-informacijama/javni-pozivi-i-natjecaji/aktualno/1901>.

županije koristile pomoći EU-a, prve četiri su iskoristile više od 80% ukupnog iznosa. Već i ti osnovni podatci ukazuju da je vrlo mali broj lokalnih jedinica bio voljan i kadar koristiti pomoći EU-a.

Na grafikonu 3 vidljivo je kako su u promatranom razdoblju lokalne jedinice primile više kapitalnih (174 mil. kn) od tekućih pomoći (135 mil. kn). Nemoguće je, nažalost, prikazati koliko su direktnih i indirektnih pomoći primile, jer podatci iz javno dostupne baze Ministarstva financija korištene u ovom radu i drugih baza ukazuju na brojna neprecizna knjiženja.⁷

Grafikon 3.

Tekuće i kapitalne pomoći EU-a* lokalnim jedinicama, 2011.-14. (u mil. kn)

*Direktne i indirektne pomoći.

Izvor: Ministarstvo financija, 2016.

U četiri analizirane godine u prosjeku najveću pomoć EU-a po stanovniku primile su općine (70 kuna), što je oko četiri puta više od gradova (17 kuna) i deset puta više od županija (7 kuna).

Po ukupno primljenim pomoćima EU-a po stanovniku u analizirane četiri godine ističu se: općina Podravska Moslavina s 2.352 kune (Tablica D3) i grad Senj s 2.563 kune (Tablica D2).

Dobri primjeri Senja, Darde i Podravske Moslavine

Među gradovima se u promatranom razdoblju ističe *Senj*. Iskoristio je najviše pomoći EU-a ukupno i po stanovniku, a ima i najveći prosječni udio tih pomoći u ukupnim pomoćima i u ukupnim prihodima poslovanja. Sredstva iz programa IPA i IPARD upotrijebio je za četiri projekta: Savjetodavni i obrazovni centar "Saznaj nešto novo i korisno", uređenje parka Nehaj, izgradnju sanitarne i oborinske kanalizacije i izgradnju rekreacijsko-sportskog centra. Valja napomenuti da je riječ o gradu koji je po broju stanovnika tek 86., a po ostvarenom prihodu po stanovniku 2014. tek 29. grad u Hrvatskoj.

Među općinama se u promatranom razdoblju ističu Darda i Podravska Moslavina. *Darda* je iskoristila najviše pomoći EU-a ukupno (iz programa IPA) koje je upotrijebila za financiranje projekata informatičke edukacije i izgradnju oborinske kanalizacije. *Podravska Moslavina* je iskoristila najviše pomoći EU-a po stanovniku i vodi po prosječnom udjelu tih pomoći u ukupnim prihodima poslovanja. Sredstva iz programa IPARD iskoristila je za financiranje dva projekta rekonstrukcije lokalnih nerazvrstanih cesta. Ni te dvije općine, kao ni grad Senj, ne ističu se inače po veličini ili bogatstvu. Po ostvarenim prihodima po stanovniku 2014. Podravska Moslavina je 213., a Darda tek 264; po broju stanovnika, Darda je 17., a Podravska Moslavina čak 374. općina u Hrvatskoj.

⁷ U drugim dostupnim bazama nije bilo moguće provjeriti jesu li tekuće i kapitalne pomoći EU-a u bazi koja se koristi u ovom radu knjižene pravilno, niti jesu li pomoći EU-a knjižene na neke stavke na koje nisu trebale biti knjižene. Premda takva vjerojatnost postoji, valja se nadati da ipak nije bilo značajnijih grešaka.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Premda su lokalne jedinice iz godine u godinu privlačile sve više pomoći EU-a, još uvijek se radi o relativno malim iznosima. Najbolje se snašao tek mali broj gradova, koji su na vrijeme prepoznali značaj programa EU-a, pokazavši spremnost, kadrovske i financijske kapacitete za uspješnu realizaciju programa. Jedan od boljih primjera je Senj koji je još 2006. osnovao **Ustanovu za razvoj Grada Senja** koja – između ostaloga – prijavljuje i provodi projekte EU-a. Privlačenje sredstava EU-a jako je zahtjevno, ali očito nije neizvedivo, što najbolje prikazuju primjeri uspješnih manjih gradova i općina. Stoga bi lokalne jedinice morale više ulagati u usavršavanje zaposlenih i učiti od uspješnijih, udruživati se i zajednički nastupati, a pritom bi im mogle pomagati i Udruge gradova i općina i Zajednica županija. Osim toga, budući da brojne male općine i gradovi često nemaju vlastitih kadrova ni mogućnosti da plate nekoga tko bi im pomogao s prijavama projekata, a često nisu ni dovoljno dobro informirane o mogućnostima u raspisanim natječajima, Vlada mora osmisliti kako im sustavnije pomoći (možda preko besplatne pomoći županijskih agencija i/ili upravnih tijela) i kako ih prisiliti da se međusobno udružuju i aktivnije privlače europska sredstva.

Osim inercije i neaktivnosti lokalnih jedinica, često praćenih kadrovskim i financijskim problemima, posebice u manjim – premda često i u većim – lokalnim jedinicama, postoje i brojni drugi razlozi slabog privlačenja europskih sredstava. Tu valja istaknuti sporost administracije i kašnjenja na nacionalnoj razini. Još uvijek nema nekih ključnih strateških dokumenata, primjerice Strategije regionalnog razvoja za razdoblje do 2020., natječaji se često odgađaju, pravilnici po kojima se projekti prijavljuju objavljuju se tek nekoliko dana prije objave natječaja, prijavitelji znaju čekati i više od godine dana da saznaju je li njihov projekt prihvaćen, česte su izmjene javnih poziva (uvjeta natječaja i/ili natječajne dokumentacije), a nije uvijek ni jasno na koji način valja knjižiti primljene pomoći. Stoga se od Vlade i stručnih službi u ministarstvima i agencijama zaduženim za korištenje fondova EU-a očekuje da riješe navedene probleme i pomognu lokalnim jedinicama u privlačenju sredstava, prvenstveno bržim, jednostavnijim i održivim sustavom privlačenja i korištenja tih sredstava. Kako bi se moglo bolje pratiti i analizirati pomoći EU-a, posebice je važno utvrditi kvalitetna računovodstvena pravila, napraviti jasne upute za knjiženja, obvezati lokalne jedinice da ih se pridržavaju i kontrolirati točnost tih knjiženja.

Problema očito ima mnogo, no primjeri lokalnih jedinica koje su uspjele privući visoke ukupne iznose i visoke iznose po stanovniku, te kojima pomoći EU-a predstavljaju značajan dio ukupnih pomoći, pa čak i značajan dio prihoda poslovanja, ukazuju da je neophodna promišljena teritorijalna i fiskalna reorganizacija države. Jer, ima li ikakvog smisla postojanje lokalnih jedinica koje nemaju osnovnih kadrovskih i financijskih kapaciteta da prate natječaje, da se na njih javljaju, da ispunе potrebne uvjete i da iskoriste europska sredstva. Mogle bi se, naravno, i najmanje i najsiromašnije lokalne jedinice udruživati, koristiti pomoć viših razina, no i za to su – i uz najbolju volju – neophodni bar osnovni kadrovski i financijski kapaciteti. Impresivna lista lokalnih jedinica koje nisu uopće koristile pomoći EU-a i popis brojnih lokalnih jedinica koje su koristile minimalne iznose ukazuju da se svi skupa – i Vlada i lokalne jedinice moraju hitno trgnuti.

U nastavku tablice D1, D2 i D3 prikazuju tekuće i kapitalne pomoći EU-a za svaku lokalnu jedinicu u razdoblju 2011.-14, a tablice D4 i D5 gradove i općine bez tih pomoći. U **bazi** u Excel formatu za svaku lokalnu jedinicu na godišnjoj razini dostupni su podatci o tekućim i kapitalnim pomoćima EU-a, kao i udjelu ovih pomoći u ukupnim приходima poslovanja i ukupnim pomoćima lokalne jedinice.

Tablica D1.

Pomoći EU-a* županijama, 2011.-14. (u mil. kn)

Županija	Tekuće	Kapitalne	Ukupne	Ukupno po stanovniku (u kunama)
Splitsko-dalmatinska	26,644	2,450	29,094	64,0
Virovitičko-podravska	4,119	15,210	19,329	227,8
Istarska	17,182	0	17,182	82,6
Brodsko-posavska	5,826	7,430	13,255	83,6
Međimurska	4,708	0	4,708	41,4
Dubrovačko neretvanska	3,042	0,038	3,081	24,8
Šibensko-kninska	1,561	0	1,561	14,3
Varaždinska	1,514	0	1,514	8,6
Krapinsko-zagorska	0	1,490	1,490	11,2
Vukovarsko-srijemska	1,109	0	1,109	6,2
Koprivničko-križevačka	0,863	0,069	0,932	8,1
Sisačko-moslavačka	0,464	0	0,464	2,7
Karlovačka	0,310	0	0,310	2,4
Bjelovarsko-bilogorska	0,301	0	0,301	2,5
Zagrebačka	0,229	0	0,229	0,7
Osječko-baranjska	0,085	0	0,085	0,3
Požeško-slavonska	0,007	0	0,007	0,1
Primorsko-goranska	0,001	0	0,001	0
Ličko-senjska	0	0	0	0
Zadarska	0	0	0	0
UKUPNO	67,966	26,687	94,653	581,3

* Direktna, indirektna, tekuća i kapitalna pomoć.

Izvor: Ministarstvo financija, 2016.

Tablica D2.

Pomoći EU-a* gradovima, 2011.-14. (u mil. kn)

Grad	Tekuće	Kapitalne	Ukupne	Ukupno po stanovniku (u kunama)
Senj	0,459	17,947	18,405	2.562,7
Osijek	0,814	10,325	11,139	103,1
Križevci	11,051	0	11,051	523,2
Zagreb	10,419	0	10,419	13,2
Koprivnica	9,998	0,230	10,228	331,5
Šibenik	1,884	6,823	8,707	187,9
Jastrebarsko	0	7,639	7,639	481,5
Pakrac	0,446	6,524	6,970	823,9
Kastav	0	6,373	6,373	610,4
Donji Miholjac	0	6,152	6,152	648,2
Pleternica	0	5,104	5,104	450,8
Skradin	0	4,618	4,618	1.207,2
Kutjevo	0	4,322	4,322	691,8
Sisak	0	4,128	4,128	86,4
Lipik	0	3,609	3,609	584,9
Rijeka	3,435	0,153	3,588	27,9
Slatina	0,670	2,139	2,809	205,3

Grad	Tekuće	Kapitalne	Ukupne	Ukupno po stanovniku (u kunama)
Vrlika	0	2,559	2,559	1.175,5
Orahovica	0	2,423	2,423	456,8
Labin	2,146	0,219	2,365	203,1
Buzet	1,794	0,362	2,156	351,6
Umag	0,800	1,124	1,925	142,9
Sinj	0	1,726	1,726	69,5
Karlovac	1,495	0	1,495	26,8
Buje	0,768	0,528	1,296	250,0
Čakovec	0	1,255	1,255	46,3
Zadar	1,104	0,061	1,165	15,5
Opatija	1,062	0	1,062	91,1
Split	0,995	0	0,995	5,6
Vukovar	0,881	0	0,881	31,8
Beli Manastir	0,005	0,802	0,807	80,1
Zaprešić	0	0,794	0,794	31,5
Rovinj	0,649	0	0,649	45,4
Mali Lošinj	0,636	0	0,636	78,3
Poreč	0,383	0,237	0,619	37,1
Mursko Središće	0	0,614	0,614	97,4
Pula	0,524	0	0,524	9,1
Vinkovci	0,448	0	0,448	12,7
Požega	0,355	0	0,355	13,5
Lepoglava	0,354	0	0,354	42,7
Trogir	0,345	0	0,345	26,2
Kutina	0,145	0,192	0,337	14,8
Prelog	0,314	0	0,314	40,2
Nin	0	0,310	0,310	113,1
Našice	0	0,282	0,282	17,4
Omiš	0,185	0,090	0,275	18,4
Velika Gorica	0,206	0	0,206	3,2
Trilj	0	0,198	0,198	21,8
Stari Grad	0,188	0	0,188	67,5
Crikvenica	0,187	0	0,187	16,8
Klanjec	0,137	0	0,137	47,0
Sveti Ivan Zelina	0,122	0	0,122	7,7
Čazma	0,116	0	0,116	14,4
Bakar	0,107	0	0,107	12,9
Ploče	0,076	0	0,076	7,5
Novalja	0	0,076	0,076	20,7
Samobor	0,071	0	0,071	1,9
Varaždinske Toplice	0,053	0	0,053	8,3
Donja Stubica	0,010	0	0,010	1,7
Slavonski Brod	0,004	0	0,004	0,1
UKUPNO	55,839	99,939	155,778	13.315,8

*Direktne, indirektne, tekuće i kapitalne pomoći.

Izvor: Ministarstvo financija, 2016.

Tablica D3.

Pomoći EU-a* općinama, 2011.-14. (u mil. kn)

Općina	Tekuće	Kapitalne	Ukupne	Ukupno po stanovniku (u kunama)
Darda	0	5,992	5,992	867,3
Erdut	0	3,080	3,080	421,5
Magadenovac	0	3,064	3,064	1.582,6
Podravska Moslavina	0	2,826	2,826	2.351,5
Marijanci	0	2,518	2,518	1.047,1
Konjščina	0	2,474	2,474	652,7
Mali Bukovec	0	2,393	2,393	1.081,8
Cestica	0,422	1,736	2,159	371,8
Tinjan	2,131	0	2,131	1.265,6
Budinščina	0	1,803	1,803	720,2
Udbina	0	1,715	1,715	915,4
Kršan	0	1,668	1,668	565,3
Veliki Bukovec	0	1,556	1,556	1.082,0
Svetvinčenat	0,115	1,227	1,342	609,4
Pokupsko	0	1,281	1,281	576,2
Jelsa	0	1,188	1,188	331,5
Lišane Ostrovičke	1,173	0	1,173	1.680,9
Bilje	0	1,012	1,012	179,4
Nuštar	0,962	0	0,962	166,0
Dobrinj	0	0,957	0,957	460,6
Goričan	0,955	0	0,955	338,2
Gornja Rijeka	0	0,877	0,877	492,9
Orehovica	0,819	0	0,819	304,9
Kistanje	0	0,807	0,807	231,9
Kostrena	0	0,800	0,800	191,4
Gradište	0,794	0	0,794	286,4
Medulin	0,440	0,325	0,766	118,2
Semeljci	0	0,755	0,755	173,2
Gunja	0,742	0	0,742	198,8
Lekenik	0,672	0	0,672	111,4
Majur	0	0,633	0,633	534,3
Šandrovac	0	0,567	0,567	319,2
Ferdinandovac	0	0,546	0,546	312,2
Primošten	0	0,528	0,528	186,7
Čavle	0	0,523	0,523	72,4
Tovarnik	0	0,496	0,496	178,8
Lopar	0	0,460	0,460	363,9
Donja Motičina	0	0,437	0,437	264,7
Zagorska Sela	0,045	0,355	0,400	401,9
Borovo	0,372	0	0,372	73,5
Gornji Bogičevci	0	0,371	0,371	187,6
Lećevica	0,111	0,222	0,333	570,5
Šestanovac	0	0,312	0,312	159,4
Kumrovec	0	0,292	0,292	183,7
Zadvarje	0,050	0,206	0,256	886,7

Općina	Tekuće	Kapitalne	Ukupne	Ukupno po stanovniku (u kunama)
Sveti Martin na Muri	0,254	0	0,254	97,5
Klinča Sela	0,008	0,241	0,250	47,7
Lovas	0,148	0,101	0,249	205,3
Baška Voda	0	0,245	0,245	88,2
Breznički Hum	0,237	0	0,237	174,4
Dugi Rat	0,200	0	0,200	28,2
Desinić	0,186	0	0,186	63,4
Legrad	0	0,177	0,177	79,1
Babina Greda	0	0,130	0,130	36,4
Rovišće	0,111	0	0,111	23,0
Lipovljani	0,007	0,100	0,107	31,0
Vidovec	0,097	0	0,097	17,9
Negoslavci	0	0,087	0,087	59,5
Mikleuš	0	0,083	0,083	56,4
Donji Vidovec	0	0,070	0,070	50,0
Rasinja	0,052	0	0,052	15,9
Grožnjan	0	0,038	0,038	51,0
Viškovo	0	0,018	0,018	1,2
Nijemci	0,013	0	0,013	2,7
Saborsko	0,004	0	0,004	5,9
Antunovac	0,003	0	0,003	0,8
UKUPNO	11,123	47,294	58,416	25.207,1

*Direktne, indirektne, tekuće i kapitalne pomoći.

Izvor: Ministarstvo financija, 2016.

Tablica D4.

Gradovi bez primljenih pomoći EU-a, 2011.-14.

Belišće	Ivanić-Grad	Pag
Benkovac	Kaštela	Pazin
Biograd na Moru	Knin	Petrinja
Bjelovar	Komiža	Popovača
Čabar	Korčula	Pregrada
Cres	Kraljevica	Rab
Đakovo	Krapina	Slunj
Daruvar	Krk	Solin
Delnice	Ludbreg	Supetar
Drniš	Makarska	Sveta Nedelja
Dubrovnik	Metković	Valpovo
Duga Resa	Nova Gradiška	Varaždin
Dugo Selo	Novi Marof	Virovitica
Đurđevac	Novi Vinodolski	Vis
Garešnica	Novigrad (Istra)	Vodice
Glina	Novska	Vodnjan
Gospić	Obrovac	Vrbovec
Grubišno Polje	Ogulin	Vrbovsko
Hrvatska Kostajnica	Opuzen	Vrgorac
Hvar	Oroslavje	Zabok

Ilok	Otočac	Zlatar
Imotski	Otok (Vinkovci)	Županja
Ivanec	Ozalj	

Izvor: Ministarstvo financija, 2016.

Tablica D5.

Općine bez primljenih pomoći EU-a, 2011.-14.

Andrijaševci	Kaštelir - Labinci	Radoboj
Bale	Kijevo	Rakovec
Barban	Klakar	Rakovica
Barilović	Klana	Raša
Baška	Klenovnik	Ravna Gora
Bebrina	Klis	Ražanac
Bedekovčina	Kloštar Ivanić	Rešetari
Bedenica	Kloštar Podravski	Ribnik
Bednja	Kneževi Vinogradi	Rogoznica
Belica	Kolan	Rugvica
Berek	Konavle	Runovići
Beretinec	Končanica	Ružić
Bibinje	Koprivnički Bregi	Sali
Bilice	Koprivnički Ivanec	Satnica Đakovačka
Biskupija	Koška	Seget
Bistra	Kotoriba	Selca
Bizovac	Kraljevec na Sutli	Selnica
Blato	Krapinske Toplice	Šenkovec
Bogdanovci	Krašić	Severin
Bol	Kravarско	Sibinj
Bosiljevo	Križ	Sikirevci
Bošnjaci	Krnjak	Sirač
Brckovljani	Kukljica	Škabrnja
Brdovec	Kula Norinska	Skrad
Brela	Lanišće	Slavonski Šamac
Brestovac	Lasinja	Slivno
Breznica	Lastovo	Smokvica
Brinje	Levanjska Varoš	Šodolovci
Brod Moravice	Ližnjan	Sokolovac
Brodski Stupnik	Ljubešćica	Šolta
Brtonigla	Lobor	Sopje
Bukovlje	Lokve	Špišić Bukovica
Čačinci	Lokvičići	Sračinec
Čadavica	Lovinac	Stankovci
Čaglin	Lovran	Stara Gradiška
Čeminac	Lovreć	Stari Jankovci
Čepin	Luka	Stari Mikanovci
Cerna	Lukač	Starigrad
Cernik	Lumbarda	Staro Petrovo Selo
Cerovlje	Lupoglav	Štefanje
Cetingrad	Mače	Štitar
Cista Provo	Mala Subotica	Ston

Civljane	Malinska-Dubašnica	Strahoninec
Crnac	Marčana	Štrigova
Davor	Marija Bistrica	Strizivojna
Dekanovec	Marija Gorica	Stubičke Toplice
Đelekovec	Marina	Stupnik
Dežanovac	Markušica	Sučuraj
Dicmo	Martijanec	Suhopolje
Domašinec	Martinska Ves	Sukošan
Donja Dubrava	Maruševec	Sunja
Donja Voća	Matulji	Sutivan
Donji Andrijevi	Mihovljan	Sveta Marija
Donji Kraljevec	Milna	Sveta Nedelja (Istra)
Donji Kukuruzari	Mljet	Sveti Đurđ
Donji Lapac	Molve	Sveti Filip i Jakov
Dragalić	Mošćenička Draga	Sveti Ilija
Draganić	Motovun	Sveti Ivan Žabno
Draž	Mrkopalj	Sveti Juraj na Bregu
Drenje	Muč	Sveti Križ Začretje
Drenovci	Murter	Sveti Lovreč
Drnje	Nedelišće	Sveti Petar Orehovec
Dubrava	Nerežišća	Sveti Petar u Šumi
Dubravica	Netretić	Tar-Vabriga
Dubrovačko Primorje	Nova Bukovica	Tisno
Dugopolje	Nova Kapela	Tkon
Đulovac	Nova Rača	Tompojevci
Đurđenovac	Novi Golubovec	Topusko
Đurmanec	Novigrad	Tordinci
Dvor	Novigrad Podravski	Tounj
Ernestinovo	Novo Virje	Tribunj
Ervenik	Okrug	Trnava
Farkaševac	Okučani	Trnovec Bartolovečki
Fažana	Omišalj	Trpanj
Feričanci	Oprisavci	Trpinja
Funtana	Oprtalj	Tučepi
Fužine	Orebić	Tuhelj
Galovac	Oriovac	Unešić
Garčin	Orle	Vela Luka
Generalski Stol	Otok (Split)	Velika
Gola	Pakoštane	Velika Kopanica
Gorjani	Pašman	Velika Ludina
Gornja Stubica	Perušić	Velika Pisanica
Gornja Vrba	Peteranec	Velika Trnovitica
Gornji Kneginec	Petlovac	Veliki Grđevac
Gornji Mihaljevec	Petrijanec	Veliko Trgovišće
Gračac	Petrijevci	Veliko Trojstvo
Gračišće	Petrovsko	Viljevo
Gradac	Pićan	Vinica
Gradec	Pirovac	Vinodolska Općina
Gradina	Pisarovina	Vir

Gundinci	Pitomača	Virje
Gvozd	Plaški	Viškovci
Hercegovac	Plitvička Jezera	Višnjan
Hlebine	Podbablje	Visoko
Hrašćina	Podcrkavlje	Vižinada
Hrvace	Podgora	Vladislavci
Hrvatska Dubica	Podgorač	Voćin
Hum Na Sutli	Podravske Sesvete	Vodinci
Ivankovo	Podstrana	Vojnić
Ivanska	Podturen	Vratišinec
Jagodnjak	Požezerje	Vrbanja
Jakovlje	Polača	Vrbje
Jakšić	Poličnik	Vrbnik
Jalžabet	Popovac	Vrhovine
Janjina	Posedarje	Vrpolje
Jarmina	Postira	Vrsar
Jasenice	Povljana	Vrsi
Jasenovac	Preko	Vuka
Jelenje	Preseka	Zagvozd
Jesenje	Prgomet	Žakanje
Josipdol	Pribislavec	Zažablje
Kali	Primorski Dolac	Zdenci
Kalinovac	Privlaka (Vinkovci)	Zemunik Donji
Kalnik	Privlaka (Zadar)	Zlatar Bistrica
Kamanje	Proložac	Zmijavci
Kanfanar	Promina	Žminj
Kapela	Pučišća	Zrinski Topolovac
Kaptol	Punat	Žumberak
Karlobag	Punitovci	Župa Dubrovačka
Karojba	Pušća	

Izvor: Ministarstvo financija, 2016.

LITERATURA

- Bajo, A. [et al.], 2015. Neto fiskalni položaj županija od 2011. do 2013. **Newsletter, br. 94.**
- DZS, 2016. **Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine.** Zagreb: Državni zavod za statistiku.
- Ministarstvo financija, 2016. **Ostvarenje proračuna JLP(R)S za period 2010.- 2014.**
- Ott, K. i Bronić, M. i Petrušić, M., 2015. Otvorenost proračuna županija, gradova i općina: studeni 2014. – ožujak 2015. **Newsletetr, br. 97.**
- Ott, K. i Bronić, M., 2015. Ostvarenje proračuna općina, gradova i županija u 2014. **Newsletetr, br. 98.**
- Ott, K. i Bronić, M., 2016. Zaduženost županija, gradova i općina od 2002.-2014. **Newsletter, br. 103.**
- Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, NN 87/08. i 136/12.
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu, NN 114/10., 31/11. i 124/14.
- Pravilnik o uvjetima i kriterijima dodjeljivanja sredstava fonda za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini, NN 15/16.
- Zakon o proračunu, NN 87/08., 136/12. i 15/15.